

KUNNSKAPERNE

Funker det – fortsatt?

Evaluering av IT Funk 2007-2012

Anders Ekeland og Ingunn R. Sørli

14. mai 2012

Evalueringen beskriver og vurderer IT Funk i Norges forskningsråd i perioden 2007-2012. Framtidig behov og innretning drøftes med utgangspunkt i endringer i det juridiske og organisatoriske rammeverket siden starten i 1998 samt ut i fra måloppnåelse i prosjekter og gjennom Brukerforum.

Oppsummering - Anbefalinger

Tittelen på evalueringen er "IT Funk - funker det - fortsatt?" Svaret er ja.

Målsettingene er nådd fordi:

- Prosjektresultater er tilfredsstillende og relevante, både nasjonalt og internasjonalt.
- Brukerforum er en suksessfaktor kombinert med en aktiv koordinator og idealistiske FoU bedrifter og forskere.
- IT Funk er også aktiv overfor sitt innovasjonssystem: Det vil si at prosjektetablering og gjennomføring komplementeres med standardiseringsarbeid, en aktiv holdning til design og et informasjonsarbeid innad i forvaltning og virkemiddelapparat og utad.

Etter vår mening krever virkeliggjøring av målene i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven ikke bare forskrifter, men aktører som initierer og gjennomfører utviklingsprosjekter som fremmer inkludering. I forbindelse med alternativer for videreføring, må følgende utfordringer vurderes:

1. Finansieringen av prosjektene er på et så lavt nivå at det går uforholdsmessig mye ressurser med til koordinering og andre tiltak i forhold til prosjektbevilgningenes størrelse. AAL prosjektene har endret dette til det bedre i siste del av perioden. IT Funk har også bidratt til at Verdikt har støttet større prosjekter for universell utforming, men slike pådriverbidrag kommer ikke fram i noen oversikter.
2. En bør vurdere om ikke IT Funk – og spesielt Brukerforum – bør få en rolle i å sørge for at "all ny IKT rettet mot allmennheten skal være universell utforming fra 2011"¹ og få funksjoner som høringsinstans- og kompetanseorgan. Det betyr at Brukerforums ressurser må styrkes.
3. Bevilgende departementer må ta på alvor at Forskningsrådet, i følge de to ansvarlige avdelingsdirektørene, ikke er interessert i å opprettholde IT Funk i sin nåværende form, som et mini-program. De ønsker å beholde Brukerforum, uten selvstendig prosjektportefølje for FoU, fordi:
  - Arbeidsformen med tett samarbeid mellom søker og koordinator er uvanlig og ressurskrevende, og det kan binde opp dem som skal godkjenne prosjektene på en uheldig måte.
  - De ser Brukerforums verdi som arena.
  - IT Funks virkemidler er ikke så unike som tidligere. Behov kan dekkes gjennom andre former for forprosjektstøtte, veiledning i forbindelse med skisser/søknader, Skattefunn og tradisjonell prosjektstøtte.

---

¹Regjeringens handlingsplan s. 24

4. Det er etter evaluators oppfatning fare for at Brukerforum blir mindre relevant for medlemmene og dermed svekket, uten prosjektportefølje. Forskningsrådet er uansett det organ som har best mulighet til å sørge for at FoU-koplingen opprettholdes gjennom andre mekanismer. Eksempler på slike mekanismer er:
  - Å formalisere Brukerforums rolle som høringsinstans.
  - Å opprettholde koordinator- og pådriverrollen i Brukerforums sekretariat og anvende disse ressursene for å påvirke og bistå andre programmer i alliansebygging og prosjektetablering med base i Brukerforums kompetanse og kunnskap. Avgjørelsen om prosjektstøtte vil avgjøres av et tradisjonelt programstyre. Nåværende tette og oppfølgende arbeidsform som er en stadig viktigere suksessfaktor, frikoples da fra bevilgningsmyndigheten.
  - Å gi sekretariatet/IT Funk/Brukerforummulighet for å bevilge midler til kartlegginger, utvikle forslag til satsingsområder for universell utforming, nettverkstiltak, standardisering og for offentlige innkjøp.

5. Dersom Brukerforum skal arbeide bredere for å påvirke forskningsagendaen og prosjekter i hele Forskningsrådet, må forumet og eventuelle undergrupper, få anledning til å arbeide mer kontinuerlig med ulike fagområder. Det tilsier en diskusjon om mulige endringer i organiseringen. Muligens kan flere medlemmer møte permanent. Brukerforum kan også peke ut eksterne for å representere dem i ulike sammenhenger.

6. Brukerforum må inviteres til å delta i diskusjonen om IT Funks og Brukerforums rolle i framtiden og få innflytelse på hvilken modell som blir valgt og hvordan modellen i praksis skal fungere.

7. Arbeidsdelingen og finansieringen mellom departementer som har ansvar for IKT og inkludering, må gjennomgås – og koplingen til IKT for innovasjon og IKT for velferds- og omsorgsteknologi klarlegges.